

# TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája  
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.  
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:  
Egész évre ———— 24 kor.  
Félévre ———— 12 .  
Negyedévre ———— 6 .  
Egy hóra ———— 2 .  
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el  
Azonkívül az összes hirdetési  
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével  
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 209. szám.

Szombat, szeptember 13.

## Kongresszusok.

Budapest, szeptember 12.

Habár a beszédarádások elől, melyek a most oly nagy számban összegyűlt kongresszusokon reánk zudultak, a józan emberi ész védőernyője alá kell is menekülni, mégis mindenképpen örvendetes az a tény, hogy a társadalom oly nagy serénységet fejt ki.

E kongresszusok mindegyikén azt a bizonyosságot szerezhettük, hogy a lakosság minden rétegében élénk érdeklődés érvényesül az általános nemzeti ügyek iránt és ez csak a magyar társadalomban összegyűjtött energia bizonyítéka, mely energia csak megfelelő érdemes célra vár, hogy kellő haszonnal érvényre juthasson. Csak hogy ennek nem szabad pusztán beszédekben történni. Tulságos nagy beszédek szinte átok, mely a tettvégyat gátolja, elvizesíti és feloszlatja. A legkevésbé használnak az olyan beszédek, melyekben különféle javaslatok hangzanak el, melyeket egyrészt tartalmuk miatt, másrészt a kölcsönös ellenmondás miatt, melyet rendszeresen kelteni szoktak, már eleve nem lehet keresztülvinni. Valamely beszédnek csak akkor van értéke, ha tetté lehet átváltoztatni. Mert a legmerészebb szavakat is békeességesen egymás mellé lehet sorakoztatni, de „hart im Raume stossen sich die Dinge“. Pedig tenni, cselekedni annyi, mint a dolgokkal bánni tudni és fejlődésüknek a helyes utat kijelölni. Ezek után a kongresszusok után más kongresszusok következhetnek, új követeléseket emelhetnek s viszont új ellenmondásokat provokálhatnak. De mindezt mit használ? Így nem szüntetjük meg a mindnyájunk által érzett szükségét, melyet pedig a mily gyorsan csak lehet, meg kellene szüntetni. Azért elég a szóból, lássunk végre tetteket is!

Amde nem szabad azt hinni, hogy

tetteknek a kormány működéséből kell fakadniok, nem, a kormány kebeléből kell azoknak eredményök, ha azt akarjuk, hogy valóban egészséges, szellemében nemzeti és gazdaságilag nemzeti élet fejlődjék. A kormány feladata csak abban állhat, hogy adminisztratív uton elhárítja az utból azokat az akadályokat, melyek a társadalmi kezdeményezés elé tornyosulhatnak. A teremtő erőnek, mely egy hasznos jövődö kezessége, magában a népben kell lakoznia és tettek által kell megnyilatkoznia. Ezek beszélnek aztán még a legtávolibb nemzedékeknek is. L. L.

## HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 10 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

Szeptember 14. Torontálmegye tüzoltó szövetségének igazgató-választmányi ülése d. e. 10 órakor az önk. tüzoltó-testület örházában.  
15. Torontálmegye közíg. bizottságának ülése.  
16. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor a város-házban.

— **A király és a temesvári méhészkongresszus.** A magyar, osztrák és német méhészeknek Temesvárott tartott 47-ik vándorgyűlése a királyhoz lelkes hódoló táviratot intézett. Ő felsége rendelkezése a földművelésügyi miniszter Ambrózy Béla báró, mint a vándorgyűlés előkészítő bizottságának elnöke útján a vándorgyűlés elnökségének a legmagasabb köszönetét fejezte ki.

— **Igazságügyi áthelyezések.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Gergics Károly kalocsai kir. törvényszéki és Beck Ádám billédi kir. járásbírósi aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter id. Bösz István kiskomlói nyugalmazott tanítónak, az ottani róm. kath. iskolás gyermekek felruházására tett 200 koronás alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— **A Kossuth-ünnep.** Kossuth Lajos születése századik évforduló ünnepén szeptember 19-én d. e. 9 $\frac{1}{2}$  órakor a helybeli református templomban istentisztelet lesz.

— **A nagybecskereki ezredéves emlék-szeretetház** ez évre újra Kálmán Sándort, volt szolgabíró fiát, vette fel teljes ellátásra gondozásában.

— **Lefúvás.** Tegnapelőtt a temesmegyei Fibis táján háromszor harsanó kürtszó jelentette egy esomó katoná örömet. A kürtszóra kitört az üdvvilágás: ezer katonasapka röpiült a levegőbe s az eget megreszketett a hurrázás töltötte be a hegyek vidékét. Legjobban az hurrázott, akinek evvel a manőverrel letelt „az a kiesi három esztendő“ s hazatérve mindjárt le is teszi a mundért; de azért a többi örült velük, hogy a négyhetes próba-háboru véget ért. A zárógyakorlatok kedden kezdődtek meg Facset és Lugos között. Tegnapelőtt délelőtt véget értek gyakorlatok és dél táján Fibis körül megtörtént a lefúvás. Katonáink tegnap pihenőt tartottak és ma indultak el helyőrségi állomásaikra. A 29-ik gyalogezred nagybecskereki zászlóalja ma éjjel érkezik haza.

— **Eljegyzés.** Szabó Lajos betűszedő, könyvnyomdánk alkalmazottja, eljegyezte Rosenthal Jakab polgártársunk kedves leányát, Emilia kiasszonyt.

— **Eihunyt apáca.** A „Miasszonyunk“-ról nevezett iskolánővérek temesvári józsefvárosi anyaházának gyásza van. A rend egyik régi, kipróbált, közkedvelt tagja, Mária Theodora szül. Raschko iskolánővér hunyt el ugyanis tegnap 52 éves korában.

— **A ref. templom harangjai.** A nagybecskereki ref. templom harangjai számára ujabban a szlavonai magyarok ajándékoztak Szabó Sándor tanító urnak, köztük időzése emlékeül is, 40 koronát. Hegyi Mihályné urnő Debrecenből 20 koronát, miket itt nyugtat halás köszönettel Szalay lelkész.

— **A zentai csata emléke.** Szept. 11-ikén ünnepelte meg Zenta város Eugén herceg győzelmének évfordulóját. A város közönsége diszfogaton bandérium által kísérve ment Latinovics Pál főispánhoz. A küldöttségek tisztelgése után a

## A „TORONTÁL“ tárcája.

### A báró.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —  
Írta: Jeszenszkyne T. Irén.

Terka nének őseitől csak nagy neve és düledező kastélya maradt meg. S hogy egyedül ne legyen szegénységében, magához fogadta testvéröccsese 4 éves kis árváját.

A kastélynak volt még egy jó szobája, abban elfértek ök ketten s az ősi családja mindég hozott annyi termést, hogy Petelei Petele Teréz és a kis Ilonka éhen ne haljon. A nagy és gazdag rokonság kötelességének tartotta, hogy az elszegényedett Terka nének segítsen, s utóbb úgy megszokták azt, mint az adófizetést. S ha egyszer valamelyikük elfeledkezett Terka nénről, jött a dorgáló levél, hogy „így meg úgy, éhen hagyának veszni egy petelei Petele leányt, kinek bárónó volt az anyja.“

Egy évben különös jó termést hozott az ősi családja. Petele Péter úgy látszik megunta

már a sok apró küldözgetést, s hogy végre nyugalma legyen — meghalt, s egyenes örökösök híján Terka néni se hagyta az egész vagyonát. Kitett ez 60—70 ezer forintot.

Terka néni egy cseppet sem lepte meg ez a váratlan örökség, sőt azon ütközött volna meg, ha ez nem így történnék.

A pénz kamatja elég volt arra, hogy magának annyi kényelmet szerezzen, a mennyi az ő fogalmai szerint egy bárónó leányát és unokáját megilleti.

Ilonkát egy elsőrendű intézetbe vitte és ott kikötötte, hogy úgy neveljék, mint egy „báró kisasszonyt“. Semmit ne tagadjanak meg tőle.

Míg Ilonka az intézetben volt, Terka néni csendes magányában szötte terveit a kis leány jövőjére nézve. Mert annyi össel, ily régi névvel, oly szépséggel és nagy vagyonnal, csak nem maradhat meg ebben az egyszerű körben, melyben eddig élt.

Az omladozó kastélyt rendbehozatta, a szobákat ujonan butorozta, ősi családja is új, aranyos keretet kapott. S mikor mindezekkel készen lett, merész terveit is életre keltek. Előbb csak az ősi családfának merete elmondani, s midőn az

nem tiltakozott ellene, kinek lenne még joga ehhez?

— Igen, Ilonkának legalább is báróhoz kell férjhez mennie. Egy bárónó unokája, mindég jogot formálhat ennyire.

Eleinte csak tréfaszámba vették Terka néni szavait de később be kellett mindenkinek látnia, hogy ez rögeszmévé lett nála.

Az intézetből hazatért Ilonkát csak bárónőnek szólította, s a cselédekkel is így hivatta. Lassan-lassan Ilonka is úgy megszokta ezt, hogy szinte különösen esett neki, ha valaki keresztnevével nevezte.

Hire ment az egész vidéken úgy a szép és gazdag lánynak, mint Terka néni vágyainak. És bár nyilvánosan mindenki kinevette ezért, de magában senki sem tartotta lehetetlennek Terka néni tervét, és éppen ezért ha vágyott is utána a vidék nem báró fiatal embere — egy sem mert Ilonkához közeledni, mert félt, hogy kikoszarozák.

Terka néni pedig, féltve őrizte kincsét. Vidéki bálba nem vitte el és semmiféle házi mulatságra való meghívást el nem fogadott.

— Majd bizony valami sehonnai-beleszeres-sen és bajom legyen vele. A fővárosba viszem

### Téli idényre

Utazó bundák. Guba.  
Téli kabátok.  
Városi bundák.  
Lodenkabátok

### Átköltözés miatt

raktáromon levő női és férfi ruházati  
cikkeket leszállított árak mellett árusítom.

## KOVÁCS • GEDEON

úri-, fiu-, női- és

leányruha terme.

### Minden idényre

Raglanok. Felöltők.  
Öltönyök. Nadrágok.  
Női gallérok.  
Női felöltők és kabátok.

menet az Eugén-szigetre vonult, hol tábori mise, diszbanket és népiünnepély volt. A királynak hódoló táviratot küldtek. Este fáklyászene, hangverseny és bál volt.

— **Mátyás király szobra.** A Mátyás király szobor gyűjtő-bizottsága tájékozódást akar szerezni arról, hogy a begyűlt pénz mennyiben fedezi a szobor költségeit, lapunk utján felkéri mindazokat, kiknek kezeihez gyűjtőív érkezett, hogy azt a begyűlt pénzzel együtt, lehetőleg sürgősen a Mátyás király szobor gyűjtő-bizottsága címére Kolozsvárra megküldeni sziveskedjék.

— **Elhalasztott római zarándoklat.** A magyar kath. tanítók római zarándoklatát rendező-bizottság arról értesíti az érdeklődőket, hogy a magyar katolikus tanítók által folyó évi szeptember hó 16-ára tervezett zarándoklat a közóhajhoz képest folyó évi október hó 21-ére lön elhalasztva. Az utazási feltételek és költségek ugyanazok maradnak, amelyek a rendező-bizottság által f. évi augusztus hó 2-án kibocsátott felhívásban és programmban foglaltatnak. Egyedül a jelentkezési határidő változik, amennyiben f. évi október hó 7-ig lehet a rendező-bizottságnál Esztergomban jelentkezni. Ide kérjük az utazási előleget, vagy az egész költséget a mondott napig beküldeni. A pénzek ft. Számord Ignác óvónő-képződei igazgató, (Esztergom, Sz.-Anna-tér) mint pénztárnokhoz is irányíthatók.

— **A halái torkában.** A napokban történt, hogy egy nem éppen józan állapotban levő paraszt atyafi át akart menni a vasúti hídon, de oly szerencsétlenül járt, hogy lába a sínek között lefektetett talpfák közé került s annyira oda-szorult, hogy a szegény ember még mozdulni sem tudott. Legnagyobb szerencsétlenségre éppen akkor jött a vonat s a veszély már-már elkerülhetlenné vált volna, ha nem akad valaki, ki a szerencsétlen embert megmentse. Delfel Ferenc, volt felső keresk. iskolai tanuló arra sétált s látta a veszélyt, melyben a szerencsétlen munkásember forgott, néhány pillanatig gondolkodott, hogyan lehetne a talpfák közé szorult embert megmenteni a biztos haláltól. Végre a vonat elé futott s nagy kiabálására és integetésére a vonatot megállították, alig néhány lépéssnyire a halálos veszedelemben levő embertől, aki így valóságban a halál torkából menekült meg. A vasúti alkalmazottak azután kisépítették a sinbe szorult embert a bajból s a vonat folytathatta útját.

— **Az éjjeli vendég.** Schwarz Józsefné, budapesti lakosnő, ki rokona, Hornung Péterné látogatására Nagybeeskerekre jött, jelentést tett a rendőrségnél, hogy mintegy 600 korona értékű ékszerét tegnap éjjel ellopták. Az esetet a következőképpen adja elő: Tíz óra lehetett este, midőn aludni tértek s még jóformán el sem aludtak, midőn hallják, hogy az ajtó nyílik. Mitem heberítve erre, tovább nyugosznak, mignem újra hallják, hogy a szomszéd szobában valaki motoszkál. Képzeltetni a két nő ijedelmét, annál is inkább, mivel Hornungné férje éppen nem volt idehaza és a bátoratlan két nő nem mert kiáltani, mert féltek, hogy ebből még nagyobb veszély lehet. Végre elcsendesült minden s Schwarzné

bátorságot vett magának, hogy gyertyát gyújtson. Legelső dolga az volt, hogy megnézi, vajjon megvannak-e ékszerai, melyet lefekvés előtt a szomszédszoba asztalára tett. Természetes, hogy nem volt ott, Schwarzné jelentést tett a rendőrségnél s a tettest erősen nyomozzák.

— **Nagy tűz Szerb-Párdányban.** Ma reggel 6 órakor Szerb-Párdány községében nagy tűz ütött ki Gojts Lyuba és Milovánov testvérek telkén. Tudósítónk szerint a tűz oly gyorsan terjedt, hogy rövid idő múlva 3 lakház, 1 istálló, 500 mm. kicséplott buza, 16 sertés, nagy mennyiségű szalma és takarmány lett a lángok martalékává. A kárt 10—12 ezer koronára becsülik, melyből csak a ház volt biztosítva. A tüzet a községi előjárásnak a lakosság buzgólkodásával sikerült eloltani, mielőtt még nagyobb arányokat ölthetett volna.

— **Megyék és városok monografiájának kiállítása.** Az országos történelmi ereklye muzeum a városi és megyei törvényhatóságokat megkereste, hogy a területükre vonatkozólag megjelenjen monografiákat, valamint egyéb történelmi munkákat e hó közepéig küldjék be. E művekből Kolozsvárt Kossuth Lajos születés napja idején megnyitandó történelmi kiállításon egy külön osztályt rendeznek be. A kiállítás látható lesz a Mátyás-szobor leleplezése idején is. Arra is felkérte a muzeum a törvényhatóságok vezetőit, hogy a területükön levő történelmi emlékek (szobrok, nevezetesebb emléktárgyak és táblák, történelmi épületek stb.) kabinet képeit hasonlóképpen küldjék be azok felállítás idejére, történelmi adataira vonatkozó rész megjelölésével. Kivánatos beküldeni, ahol meg van az az emlékmű miniature készítményét is kiállítási célra örvendetes lenne, ha ama tör. fényképezés is buzgólkodnának a levételek körül.

— **Szökés az aradi várból.** Az aradi vár egyik öreg rabja, akinek a haját már megfehéřítette az idő, tegnap megszökött, de elfogták s visszavitték a tömlőcbe. Az érdekes rabnak, akit tizenöt év előtt soroztak a huszárokhoz, Makó Endre a neve. Régebben szökésért nyolc évi várfogságot ült s azután visszakérült utánszolgálatra ezredéhez Galiciába a harmincnyég esztendő közhuszár. Az utolsó hónapjait szolgálta már a viszontagságos katonaságnak, amikor meggyilkolta a szeretőjét s ezért tizenhat évi nehéz rabságra ítélték s az aradi várba hozták a büntetése elszívására. Tegnap kilesett egy őrizetlen pillanatot s megugrott az őrei mellől s futásnak eredt egyenesen a főkapu felé. Az őrpáncsnok még idejekorán észrevette a szökést, fegyverbe szölyította az őrséget s utána iramodtak a szökevénynek, aki a zászlórudhoz ért, mikor az őrpáncsnok célba vette és utána lőtt. Látták, hogy a lövés pillanatában a szökevény a fejéhez kapott, megingott s aztán a sánc tulsó oldalán eltűnt. Pár pillanat múlva már fenn volt a sánc az őrség egyik közlegénye, ott találta a sánc külső szélén Makó Endrét s nyakon csipte, mielőtt leugorhatott volna.

— **Tűz a cukorkagyárban.** Ma reggel 8 órakor a Holländer-féle cukorkagyárban veszedelmes tűz támadt, kigyulladt a sziruptartó láda s elégett. A gyár alkalmazottainak sikerült a tüzet idejekorán eloltani s így nagyobb baj nem történt. A kár néhány száz korona.

— **Büntetés elöl a halálba.** Marceev Vlada azzal volt vádolva a rendőrségnél, hogy gazdájától Nikolics Jutkától már két év óta lopkodja a ruhákat. A rendőrség meg is csípte a fiatal tolvajt s le akarta tartóztatni. Mikor Marceev ennek nesztét vette, Nikolicsné fákamrájába bujt s hogy kikerülje a büntetést, felakasztotta magát. Szerencséjére a házbeliek még elég jókor észrevették a szándékolt öngyilkosságot s a kötelelet elmentették. Most a rendőrség vette gondjaiba Marceevet.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Ivánov István, gk. napszámos és Milejkov Zsófia gk. — Sztankov Dániel, gk. napszámos és özv. Gruin Miláné, szül. Krunity Anna gk. — Sütő György, rk. mészáros és Árpás Róza Teréz.

Születtek: Kozlovascki Miklós, gk. földmives, leánya. — Tyuresin Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Pakai György, rk. földmives, leánya. — Bischof Antal, rk. kőfaragó, leánya. — Birovlyev Milán, gk. papucos, fia. — Kelemen András, rk. kömives, leánya. — Jung Péter, rk. kömives, fia. — fehértói Kirják Ferenc, bizt. felügyelő, leánya. — Budai József, rk. napszámos, leánya. — Kolb Izidor, izr. házaló, leánya. — Rápolty Endre, ev. ref. törvényszéki írnok, leánya. — Kolarov Dusan Milán, gk. földmives, leánya. — Nesztorov Vukasin, gk. napszámos, leánya. — Pálffy József, rk. napszámos, fia. — Danin Teréz, rk. fia.

Halálozások: Dankulov Keresztély, gk. 60 éves szőlőcész, lövés a mellbe (öngyilkos). — Graor Dobrinka, gk. 8 hónapos, életgyenge. — Kalocsay Ferencné, szül. Acs Verona, rk. 35 éves, tüdővész. — Kozlovascki Szmiljana, gk. 1 napos, életgyenge. — Koszó Etel, rk. 16 éves, hasihagyomány. — Ruzsity Szmiljana, gk. 1 hónapos, görcsök. — Bulik Ádám, gk. 60 éves napszámos, szövetségközi májlob. — Boris Mihály, rk. 2 éves, bélhurut. — Mircs Szmiljana, gk. 20 hónapos, bélhurut. — Temmer Hermann, izr. 53 éves kereskedő, végegyengülés. — Pandurov Szvetisláv, gk. 6 hónapos, bélhurut. — Tóth Mária, rk. 1 hónapos, életgyenge. — Kozlovascki Vitályos, gk. 40 éves földmives, szurt seb a hasban (gyilkosság). — Erszki Györgyné, szül. Gardinovaescki Piada, gk. 72 éves, aggkór. — Hudetz Sándor, rk. 7 hónapos, görcsök. — Szvilarov Flóriánné, szül. Babin Perszida, gk. 55 éves, tüdőlegdag. — Dormuth István, rk. 3 hónapos, görcsök. — Muez Jánosné, szül. Godosev Sarolta, gk. 54 éves, gerincagylob. — Banyás János, gk. 46 éves cigány, terjedő hűdéses butaság. — Özv. Flener Jánosné, szül. Nagy Erzsébet, rk. 59 éves, üszök az alsó végtagon. — Lukinich István, rk. 32 éves kötélverő, mellhártya izzadmány. —

az én bárónőmet, ott akad majd hozzá illó udvarló.

És úgy is lett. Farsangon felmentek Budapestre. Szép lakást béreltek, néhány előkelő családnál látogatást is tettek, de minden reményeket a bálókba helyezték.

A jogászbál volt az első — és utolsó. Ilonka szépségével a táncteremben legott feltűnést keltett. Az asszonyok irigykedve s a férfiak sóvárogva néztek utána.

— Ki ez a szép leány? — suttogták mindenfelé.

— Tudom már kicsoda, kiált egyik táncos diadalmasan társaihoz, ez az a Petele leány, a kinek a bolondos nagynénje báró férjet keres.

— Helyes, báró kell neki, én herceg leszek, te gróf, te pedig légy báró. Pompás hecc lesz ebből.

Az indítványozó már ott lejtett a tükör sima parketten Ilonka elé. — Herceg Winterstein — egy fordulás.

— Gróf Zaturay Dénes — Ilonkával forogni kezd a terem.

— Báró Rétvary Kálmán — hangzik ismét egy hang szeliden.

És alig végezte be ezzel a táncot, már ismét

ott várt rá egy gróf, báró vagy herceg, Ilonka szörnyű csodálkozására es Terka néni végtelen öröme.

Terka néni sokáig nem tudott oly alkalmas pillanatot találni, hogy Ilonkával szót válthasson, s midőn az első alkalom kínálkozott, oda sugta neki.

— Báró Rétvary tetszik nekem legjobban, őt tüntesd ki.

Pedig teljesen fölösleges volt ez a figyelmeztetés, mert Ilonkának is első pillanatól Rétvary tetszett a legjobban, s midőn bucsuzáskor a báró azt a kegyet kérte, hogy Ilonkát viszontláthassa, Terka néni azonnal meghívta nemesak budapesti lakásukra, de haza, az ősi kastélyba, a hová most már ők is boldogan tértek vissza.

Multak a napok, multak a hetek, de a báró csak nem jelentkezett.

Ilonka lemondással szívében, sokat sirt, keseregott. Csak Terka néni bizott rendületlenül. Az atyafiságnak meg is irta bizalmasan, hogy meg van a báró s már a kelengyét varratja Ilonka számára és készüljenek ők is, az országvilágra szóló lakodalomra. Ajándék is jöjjön, de nem ám olyan, hogy szégyent valljanak vele a báró atyafiság előtt.

Egy napon különösen el volt keseredve Ilonka. Kis fehér lap felé hajolva, hullottak könnyei.

Levél jött tőle — a bárótól. Töredelmesen bevallotta, hogy nem báró ő és nem is Rétvary a neve s nem volt herceg és gróf egy sem közöttük. Csak tréfa volt az egész, amit eszelekedtek. Az ő neve dr. Ujvári Károly, állása pedig törvényszéki albiró Budapesten. A rossz tréfa nem tőle származik, s ha Ilonka kívánja, kész párba jana hivni az indítványozót, hogy vérevel mossa le a szégyent magáról. S végül, hogy nincs bátorsága addig Ilonka előtt megjelenni, míg bocsánatát meg nem nyerte és nem hívja őt.

— Nem báró és nem Rétvary — dupla hazugság — s ha az ő szerető szíve meg tudna is neki bocsánati, de Terka néni megölné ez a családás.

Határozott. — Még az nap elment a rövid válasz:

— Ne jöjjön!

Harmadnapra az ujságok hozták a hírt, hogy dr. Ujvári Károly és Somoss Béla véres kardpárbajt vívtak, melyben Ujvári életveszélyes sebet kapott.

Ilonkát elájulva lelték szobájában. Terka néni sejtette, hogy a báró hallgatása okozza ezt a sok bajt — s ő magán is a nagy ijedelemtől erőt vett szivbaja, ágyba került.

AZ  
**ŐSZI és TÉLI**  
UJDONSÁGOK

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „First Class” gyártmányok elárúsítása. Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső leghíresebb gyárosaival közvetlen összeköttetésben áll; az általuk lekötött minták és minőségek kizárólag cégünknel szerezhetők be.

Minden egyes árucikknek

**olcsó, de szabott ára**

nyíltan, számokkal van jelölve, ennélfogva a tulajdonos teljesen ki van zárva. Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

**Szénásy, Hoffmann és társa**

**SELYEMÁRUHÁZA**

**Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.**

Tarillion Teréz Róza, rk. 3 hónapos, görcsök.  
— Krézity Mladen, gk. 4 éves, agykérlőb. —  
Dotterman Péter, rk. 7 hónapos, bélhurut. —  
Milanov Dragolyub, gk. 2 éves, görcsök.

**Földes-féle Margit-Crém.** Nemesak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Crém az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít, finomít. Széplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbajjt eltávolít. Minden hölgynek nélkülözhetetlen. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér, puder (3 színben) 1:20 kor. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

242c-5.5

## Irodalom.

— **A „Történelmi Lapok”** új (8-ik évi) folyama ez év szeptember közepén megindul. E lap, melynek 1892—98. évi folyama a legbecsebb adalékokat gyűjtötte egybe a szabadságharcból, a melyek különben veszendőbe mentek volna, ismét életre kel és felkeresi az igaz hazafiak házi tüzhelyét. Uj folyama az Argentinában élő 80 éves Czetz János tábornok emlékiratait fogja közölni. Kiterjeszkedik a magyar történelem általános részére is és foglalkozni fog a Mátyás király lovasszobrára leplezése részleteinek leírásával. Előfizetheti Kolozsvárt, egy évre 8 koronával, a folyó évi folyamra 3 koronával. A lap gazdagon lesz illusztrálva. Postatakarékpénztári cheque számlája 3213.

## Szerkesztői üzenetek.

**K. M.** Egy rövid passzustól eltekintve, mely felhívás a kollégákhoz, tisztán magánügy, mely nem az újságba, hanem a törvényhatósági bizottságba való. Aztán meg talán nem is tennék még Önnek sem nagyon jó szolgálatot, ha helyt adnánk a kupaktanács (!) ellen való kifakadásainak. Ha ugyanazt a témát megírja másképen, szívesen közöljük. Így legfeljebb nyilttérbe való, de ezt sem ajánljuk.

**W. L.** Ön az első ember, ki szerkesztőnknek azért tesz szemrehányást, hogy mindig otthon ül — a szőlejeben. Tessék elhinni, hogy többet ül külföldön, mint a szőlőben.

**x. y. z.** Legközelebb sorát ejtjük.

**Troubadour.** Hát csakugyan igaz, hogy

Mint perseli a nap az akácot,  
Ugy égeti szerelmem a lelket,  
Mért nem csepegtetsz rá harmatot,  
Hisz tönkre teszel engemet.

Hát biz ez versben van elmondva, de higgye el, nem költemény. Egy kis rosszakarattal csizmának is lehetne elmondani.

**Talán leány.** Hogy mit lehet abból követ-

Ilonka híven ápolta s aggódva gondolt arra a másikra is, kit talán soha sem fog viszont látni. Ezerszer megátkozta azt a pillanatot, melyben őt oly ridegen visszautasította. Hivná most, várná most, oh ha csak jöhetne!

S ime, jött helyette egy levél, melyben tudatja, hogy sebe gyógyul s hogy mindég Ilonkára gondol.

Hosszu idő után az nap látta először mosolyogni Terka néni a kis bárónót. Beteg szíve elszorult az örömtől s csak annyit kérdezett, ugye — a báró?

— Igen a báró — édes Terka néni, el fog jönni, csak légy nyugodt.

— Tudtam — tudtam, csak jöjjön hamar, mielőbb — ird meg neki — boldogan akarok meghalni.

Ilonka meg is írta, azt is, hogy Terka néni nagyon beteg s hogy meghalna, ha megtudná a valót. S ha tudott egyszer hazudni pájkosságból, hazudják most irlalomból.

Négy nap mult el telve váraozással. Terka néni az alatt tollbamondta az eljegyzési értesítést, kikötve, hogy a báró szót ne rövidítve nyomassák ki. A hét águ koronát is odarajzoltatta Ilonkával.

Negyednapra jött a tudósítás, hogy ő jön. Terka néni úgy felizgatta ez a hír, hogy az orvos a legrosszabbra készítette elő Ilonkát.

— Itt van-e már a báró? Hivjátok hamar az ágyamhoz, látni akarom.

Férfi léptek zaja töri meg a folyosó csendjét. — nyilik az ajtó, s Terka néni sikoltva hanyatlak párnáira vissza.

Hozzá sietnek, élesztgetik, mindhiába. Még egyszer feleszmél és elhaló hangon, csak ezt a szót ismételteti: a báró, a báró — s lassan örökre elnémul ajka.

kezetni, ha egy fiatal leány a férfit eltűri a legnagyobb meletet s minden veszélyek dacára hazakisérteti magát vele? Tessék elhinni, nem sokat. Legfeljebb egy kis szeszélyt, melyet hónapok mulva egy másik szeszély vált fel.

**Zs.** A Mátyás király szobrát október 12-én leplezik le.

**U.** (Jolánka.) A dolog jól indul, a végén azonban ellaposodik. A bonyodalom meg van, befejezése azonban nincs. Így nem lehet közölni.

## Közgazdaság.

### Közlemények

kertművelés és mezőgazdaságról\*)

Mühle Vilmostól Temesvárott

I.

A szemész vagy oltás.

A legjobb nemesítő módszer a szemzés, vagyis a nemes szemek beoltása vadoncokba. Nemesítésre legjobb alanyok mindenkor a vadfajok (vadoncok), mivel ezek a fák tartós gyökereket és gyökértörkéket adnak, melyeken a nemesített fa a legbiztosabban terem.

A nemesítés (szemzés) június elejétől július közepéig hajtószemre és július egész szeptember végéig alvószemre történik; a legjobb módszer az alvó szemre való nemesítés.

Június vagy július hóban kezdendő a vadoncok kitesztitása. A vadoncokat a szemzés előtt legalább 2—3 héttel előbb meg kell tisztítani, visszanyesni és a szemzésre előkészíteni, mivel a nyésés stb. által egy 8—12 napi nedvpangás áll be. A nemesítő galyak végeit szintén 10—14 nappal előbb kell levágni, hogy a nemesítő szemek a galyakon teljesen kifejlődjenek. Szemzés alkalmával legjobb a galy közepén álló szemeket kiválasztani, mivel a felső és alsó szemek a galyon nem oly jók. Az oltógalyak csak egészséges, erős hajtásu anyatorzsról vágandók, még pedig legjobb korán reggel, mikor még minden friss. A galyak a levelek azonnali lenyese után vízbe vagy nedves mohába rakva árnyékos, hűvös helyre teendők.

A nemesítést csak az alanynak sima, tiszta és mindenkor észak vagy keletre eső helyén eszközöljük, hogy a nap ne tüzhessen annyira a nemesített helyére. Födolog: éles kés, sima vágás és jó sűrű kötés kötözöhánccsal, ugy, hogy csak a szem álljon szabadon és minden seb jól be kötöztessék, hogy levegő és eső ne érhesse.

Közönséges szemzésnél + vágást csinálunk, de ha a galyak erősek, hogy nagy szemek lesznek kivágyva, akkor egy — vágást csinálunk; utóbbit azonban különösen jól kell bekötöni, hogy a leoldott héj mindig jól be legyen kötve.

4—6 hét után, ha észreveszszük, hogy a fa héja a kötés között kinő, egy második lazább kötést alkalmazunk. Ha a szem nem nőtt hozzá, ugy egy második utónemesítést csinálunk, de az új szem mindig az első alatt oltandó be. Alvószemek nemesített szemzések jövő őszig változatlanul maradnak, a midőn a kötés eltávolítandó és a vadoncok a nemes szem fölött néhány centiméterrel visszanyesendők.

II.

A virághagymák kezelése, hogy télen a szobában bőségesen virágozzanak.

Főfeltételek ehhez 1. erős, egészséges, jól előkészített virághagymák, 2. jó, egészséges, homokos kertiföld és 3. a kellő időben, tehát szeptember, legkésőbb október közepéig a hagymákat cserepekbe elültetni. A legjobb föld a vakondtúrás által felhányt, vagy gyeptéglákból eredő legelőföld, melyet még  $\frac{1}{2}$  rész jó folyóhomokkal kell vegyíteni. A legszebb télvirágok a jácint, tulipán, freesia, tazetta, nárcis, crocus, amaryllis és a gyöngyvirág; utóbbi csak november elejével ültetendő, míg az előbbieket már szeptember-október elejével kell ültetni.

Egy-egy cserepbe ültetendők:  
Jácintból 1—2 darab, — tulipánból 3—5 darab, — freesiából 5—8 darab, — nárcisból 3—4 darab, — crocusból 5—10 darab, amaryllisből csak 1 darab és gyöngyvirágból 10—15 drb, hogy virágzó növényekkel telt cserepeket kapjunk.

A jácintok teljes 4 hónapot igényelnek; a cserepeket egészen a földre kell beásni és valamely fedett sötét helyre állítani, hol azok a cserepekben lassan gyökerezzenek; hogy ezután a szoba melegében hajtathassuk. Gyökér nélküli virághagymákat soha sem szabad meleg helyiségben hajtani, mivel a bimbó a hagymában megromlik és táplálék hiányában, mely a gyökerek által szivatik fel, virágot nem fejleszthet. Ez a gyöngyvirág kivételével a többi virághagymákra is vonat-

\*) A mai cikkel a praktikus- és luxus-kertművelés, valamint a mezőgazdaságra vonatkozó különböző közhasznú utmutatásokat és fejtegetéseket tartalmazó cikksorozatot kezdjük meg, mely cikkeket egy régi és sok évi tapasztalattal bíró szakember — kinek magának is nagy tenyésztői vannak — tollából erednek és amelyeket minden kert- és földbirtokos örömmel fog üdvözölni és hasznára fordítani.

A szerkesztőség.

kozok, melyek a cserepekbe való ültetésük után azonnal meleg helyiségbe hozandók és egyenlő nedvesen tartandók. Tulipán, tazetta és nárcis a hajtás előtt 5—6 hétig sötét hűvös helyekre állítandók, ami a jövő virágokra nagy előnnyel van; ugyszintén a freesiák is, melyek kiváló finom illatúak; ha 5—6 hét után a gumók hajtának, világos, nem nagyon meleg helyre — legjobban ablakokba — állítandók, ép ugy a koránvirágzó crocus is. Az amaryllisek elegáns növények meleg szobák részére.

Az elültetett virághagymákat folyvást mérsékelt nedvesen kell tartani, hogy jól gyökerezzenek; ha cserepekben hajtattunk, és a föld csak kissé száraz lesz, langyos esővízzel kell öntözni; ha a levelek már hajtának és a bimbók már láthatók, teljes virágzásukig sokat kell öntözni; az elvirágzás után mindig mérsékeltbben kell öntözni és ha a levelek elsárgulnak, már fel kell hagyni az öntözéssel és a hagymákat egész szárazan hagyjuk állani. Valamennyi cserepben elvirágzott virághagyma a következő évben hajtásra már nem képes és értéktelen, de ősszel a kertbe beültetve, még több éven át állhatnak és virágozhatnak.

## TÁVIRATOK.

### Minisztertanács.

**Budapest, szept. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanácsban Széll Kálmán miniszterelnök elnököl s részt vettek az összes miniszterek, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter kivételével, aki jelenleg a hadgyakorlatokon van elfoglalva. Fejérváryt Gromon Dezső államtitkár helyettesíti. A minisztertanácsot délután is folytatják.

### A nagy hadgyakorlatok.

**Budapest, szept. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Sasvárról táviratozzák: A király ma reggel  $\frac{1}{2}$ 7-kor a német trónörökösrel és Beck báró vezérkari főnökkel és nagy kísérettel kilovagolt Péterfalú irányában. Az összeütközés Morvaőr és Péterfalú községek között lesz. Ma a honvédséget is belevonják a harcba. Az idő borus, de nem esik.

### Vizsgálat a dévai választás ellen.

**Budapest, szeptember 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) A kir. Kuria a dévai választás ügyében elrendelte a vizsgálatot. A Kuria a vizsgálat vezetésével a kolozsvári kir. táblát bizta meg.

### A kivándorlás ellen.

**Budapest, szept. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Pester Correspondenz” jelenti: Hogy a kormány által a kivándorlás ügyében kilátásba helyezett akcióra mily égető szükség van, azt minden magyarizgatásnál jobban bizonyítja ama hír, hogy Abos felsőmagyarországi községbe a napokban 300 kivándorló tért vissza Amerikából, mert ott nem kaptak munkát. A szánalomra méltó szegény emberek egy tapasztalattal ugyan gazdagabbak, különben pedig sokkal szegényebbek lettek, mert a kivándorlási ügynökök lelketlenül kizsákmányolták őket és az oda- és visszautazás költségeit hiában tették.

### A braganzai herceget felmentették.

**Budapest, szept. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Ferenc József braganzai herceg ismeretes ügyében ma ítelt az itteni bíróság, mely a herceget az ellene emelt vád alól felmentette.

### Lelőtt jegyző.

**Budapest, szeptember 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Apatinból jelentik: Fellman József községi jegyző tegnap estefelé hűgával a szőlőbe ment. Utközben egyszerre lövés hallatszott, a mire a jegyző összeesett. A csendőrség rögtön nyomozást indított és mindjárt többeket letartóztatott. Ma délelőtt azután megjelent egy Müller Ágoston nevű parasztember s azt vallotta, hogy ő lötte le bosszúból. A csendőrség tovább folytatja a vizsgálatot, mert azt gyanítja, hogy Müller Ágostont fölbérelték a gyilkosságra.



# Torontali h. é. vasutak és Temesvár-Módsosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1902. évi május hó 1.-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zsombolya.				Vissza.				
V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	
7016.* 7001 7013. 7011.				7002. 7012. 7014.*				7106. 7112. 7102				
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				
1130	325	450	815	ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	érk.	740	—	650	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv.(123)jérk.	740	715
1135	329	455	1146	" Szeged (123.)	érk.	359	—	147	1146	" Szeged (123.)	érk.	359
1138	333	458	—	ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	149	—	830	630	ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	149
1148	342	466	—	ind. Nagy-Becskerek (2.)	érk.	925	723	835	634	ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	730
1158	351	474	—	érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.	920	718	837	635	érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.	725
1159	352	475	—	ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	érk.	919	715	848	644	ind. N.-Becskerek Bp. (1. 7.)	érk.	723
1222	405	517	—	*Nagy-Becskerek-Gytelep	↑	910	705	859	653	*N.-Becskerek Gyártelep	↑	714
1223	406	518	—	érk. Sándorudvar (2.)	ind.	901	655	917	708	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	705
1230	413	525	—	ind. Pancsova (2.)	érk.	1213	925	956	738	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
1238	421	533	—	ind. Sándorudvar (2.)	érk.	900	652	1014	751	" Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	—
1264	434	546	—	↓ Lázárföld	↑	848	639	1089	811	ind. Versecz (3.)	érk.	—
108	447	560	—	*Pusztá Kenderes	↑	839	628	608	—	ind. Szécsány	érk.	—
—	455	568	—	↓ Lajosmájer	↑	831	620	515	—	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	704
—	461	574	—	Szárca	↑	819	607	956	738	↓ Écska-Zsigmondfalva	↑	514
—	467	580	—	érk. Szécsány (3. 4.)	ind.	805	551	1014	751	Tomasovác	↑	620
—	475	588	—	érk. Versecz (3.)	ind.	505	230	1089	811	↓ Torontál-Ozora	↑	428
—	481	594	—	" Számos (4.)	ind.	440	—	608	—	érk. Antal falva (5.)	ind.	332
—	487	600	—	" Antal falva (6.) (Számoson át)	ind.	310	—	515	—	ind. Számos (5.)	érk.	482
—	493	606	—	" Alibunár (4.)	ind.	200	—	325	—	" Alibunár (4.)	érk.	—
—	499	612	—	érk. Pancsova (2.) (Számoson, Antal falván át)	ind.	932	—	515	—	" Szécsány (4.)	érk.	530
—	505	618	—	ind. Versecz (3.)	érk.	1017	—	650	1044	N.-Becskerek (1.) (Szécsányon át)	ind.	—
—	511	624	—	ind. Alibunár (4.)	érk.	757	540	706	1104	ind. Temesvár-Jváros (6.) (Szécsányon át)	ind.	—
—	517	630	—	ind. Szécsány (3. 4.)	érk.	738	519	721	1124	ind. Antal falva (5.)	érk.	544
—	523	636	—	érk. Módsos (6.)	ind.	522	235	736	1145	↓ Torontál-Vásárhely	↑	317
—	529	642	—	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	522	235	746	1157	Czrepája	↑	251
—	535	648	—	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	905	—	759	1213	Ferenczhalom	↑	232
—	541	654	—	ind. Módsos (6.)	érk.	733	510	—	—	*Torontál-Almás	↑	217
—	547	660	—	↓ Pény	↑	722	458	—	—	érk. Pancsova	ind.	200
—	553	666	—	Párdány	↑	710	445	—	—	—	—	—
—	559	672	—	Jánosföld	↑	655	427	—	—	—	—	—
—	565	678	—	Ó-Telek	↑	644	415	—	—	—	—	—
—	571	684	—	Óregfalva	↑	636	406	—	—	—	—	—
—	577	690	—	Torontál-Ujvár	↑	624	354	—	—	—	—	—
—	583	696	—	Csene	↑	611	340	—	—	—	—	—
—	589	702	—	*Kurjácská	↑	556	323	—	—	—	—	—
—	595	708	—	Kécsa	↑	549	315	—	—	—	—	—
—	601	714	—	Klári	↑	540	306	—	—	—	—	—
—	607	720	—	érk. Uj-Zsombolya (7.)	ind.	526	250	—	—	—	—	—
—	613	726	—	ind. Uj-Zsombolya (7.)	érk.	524	248	—	—	—	—	—
—	619	732	—	érk. Zsombolya (7.)	ind.	518	241	—	—	—	—	—
—	625	738	—	érk. Szeged (123.)	ind.	147	1146	—	—	—	—	—
—	631	744	—	ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	érk.	700	—	—	—	—	—	—
—	637	750	—	érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.	153	—	—	—	—	—	—

\* Csak minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.				
Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	
7302. 7312.				7311.				7201. 7211.				
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				
325	450	580	925	ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	723	—	325	450	ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	925
—	440	570	—	" Zsombolya (1.)	érk.	944	—	—	440	" Számos (4.)	érk.	854
—	430	560	—	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	903	—	—	350	" Antal falva (5.)	érk.	—
—	420	550	—	érk. Versecz (3.)	ind.	932	—	—	200	" Pancsova (2.) (Antal falván Számoson át)	érk.	—
—	410	540	—	ind. Szécsány (1. 3.)	érk.	530	—	—	310	" Alibunár (4.)	érk.	1017
—	400	530	—	↓ Csott (3.)	↑	521	—	—	235	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	903
—	390	520	—	↓ Csott	↑	520	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	380	510	—	*Bóka megállóhely	↑	512	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	370	500	—	Jarkovác	↑	456	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	360	490	—	érk. Számos (5.)	ind.	440	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	350	480	—	ind. Pancsova (2.) (Antal falván át)	érk.	—	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	340	470	—	Antal falva (6.)	↑	—	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	330	460	—	ind. N.-Becskerek (2.) (Antal falván át)	érk.	—	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	320	450	—	érk. N.-Becskerek (2.) (Antal falván át)	ind.	—	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	310	440	—	Antal falva (5.)	↑	—	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	300	430	—	ind. Pancsova (2.) (Antal falván át)	érk.	350	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	290	420	—	érk. Számos (5.)	ind.	200	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	280	410	—	↓ Dobricza	↑	426	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	270	400	—	Ferdinándfalva	↑	412	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	260	390	—	Ilánca	↑	401	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	250	380	—	Kevi-Szöllős	↑	346	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	240	370	—	Uj-Alibunár	↑	333	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	230	360	—	érk. Alibunár	ind.	317	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
—	220	350	—	érk. Versecz (128.)	ind.	310	—	—	241	ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730
—	210	340	—	érk. Temes-Kubin (128.)	ind.	—	—	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944

## Keskenyvágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskerek-Bégapart—Zsombolya.				Vissza.				
Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	
7611. 7613.				7612. 7614.				7501. 7513.				
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				
358	510	655	823	ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.)	érk.	823	655	—	241	ind. Zsombolya (1.)	érk.	944
404	516	661	818	↓ Német-utca	↑	818	650	—	450	" Nagy-Becskerek (1.)	érk.	925
410	522	667	812	Ferencz-József-tér	↑	812	644	—	630	" Szécsány	érk.	757
415	527	672	807	Korona-szálloda	↑	807	639	—	830	" Pancsova (2.) (Antal falván át)	érk.	—
421	533	678	801	Temesvári-utca	↑	801	633	—	850	" Antal falva (6.)	érk.	—
427	539	684	795	*Klekk megállóhely	↑	795	627	—	810	" Alibunár (4.)	érk.	1017
433	545	690	789	Nagy-Becskerek-Vámház	↑	789	621	—	440	" Számos (4.)	érk.	—
439	551	696	783	*Klekk megállóhely	↑	783	615	—	280	ind. Versecz (3.)	érk.	922
445	557	702	777	Klekk	↑	777	609	—	520	ind. Módsos (1.)	érk.	728
451	563	708	771	*Katalin falva	↑	771	603	—	528	Keresztes	↑	720
457	569	714	765	*Katalin falva megállóhely	↑	765	597	—	540	*Feodor	↑	708
463	575	720	759	Béga-Szent-György	↑	759	591	—	552	Rudna	↑	657
469	581	726	753	Ittvarnok-Rogendorf	↑	753	585	—	604	Gyilvész	↑	645
475	587	732	747	Csöcskelek	↑	747	579	—	625	Uj Péca	↑	630
481	593	738	741	*Pálmájer	↑	741	573	—	642	Parács	↑	609
487	599	744	735	*Jánosmájer	↑	735	567	—	656	Román-Szent-Mihály	↑	557
493	605	750	729	Magyar-Czernya	↑	729	561	—	703	Útvin	↑	549
499	611	756	723	*Karolinamájer	↑	723	555	—	713	↓ Szabadfalva	↑	539
505	617	762	717	*Leonamájer	↑	717	549	—	724	érk. Temesvár-Józsefváros	ind.	527
511	623	768	711	Német-Czernya	↑	711	543	—	958	érk. Szeged (123.)	ind.	147
517	629	774	705	*Juliamájer	↑	705	537	—	125	ind. Budapest-ny.-pályaudv (123.)	érk.	700
523	635	780	699	érk. Uj-Zsombolya (1.)</								

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterétől.

15112. szám ki. 1902.

755-2.1

### Árverés.

Nagybecskerek város tanácsa közzé teszi, hogy a városi szőlőtelepen 1902. évi szőlőtermése folyó évi szeptember hó 22-én délelőtti 9 órakor a városház-épület II-ik tanácsnoki irodában nyilvános árverésen eladtni és értékesíteni fog.

Árverelni szándékozók 100 korona bánatpénzt az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak.

Az árverési feltételek az árverés napjait a hivatalos órák alatt a II-ik tanácsnoki irodában betekintheők.

Nagybecskerek, 1902. évi szeptember hó 12-én.

Dr. Grandjean József polgármester.

# Nemzeti lobogók

cimerrel vagy anélkül, ruddal, 6 koronától felfelé, kapható

## BENCZE ANTAL és FIA

butorgyáros cégnél  
Nagybecskereken.


88-40.7

Egyedül valódi angol

## THIERRY-féle BALZSAM.

Egészségrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üveg felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.



Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használatos: 1. Hasonlíthatatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, előváltja a fájdalmas köhögést s még olyan idült bajokat is meggyógyít. 2. Kétféle hatása van torokgyulladásnál, rekedtségnél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglehetően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörösöt, kólikát és hasragást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kétféle szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szápenésznél, minden fog- és szájbajnál, megszünteti a felbubogást s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kétféle gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbáncra, pattanások, fistulák, szemölcsökre, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, kósz s kiütésekre, felpattogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejtájtást, zugást, szakgatást, kőszönyt, tülfajást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apaca-védjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárából való direkt megrendelés. A szállítás eskikis a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden posta-állomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

**Miért szenved?** mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás még a legrégebbi sebeknél is a **Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi Centifolia-kenőcse**

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhető és utóérheleten úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcse használható gyermekágyas fájó mellre, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagoknál, sebek, sófolyás, dugott lábknál, sőt orvostudományilag: ütés, szúrás, vágás, zúzás és lövésbél: minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, seret, tovis stb. kiszívására; mindenféle dagadtok, kőlések, támadások, pokolvar, sőt rákjajnál is; gúnszúrás ellen, koronamereg, pórsenes, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fokvesztől faradt tagjaira, nyaklaganant, a vér betegségei, felfolyás, gyermek-otvar stb. bántalmak ellen. Két tégely árát szállítá-levéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki olvassa a hatástalan hamisításnyok vásárlásától tóssok ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ bejegyezve legyen.

A gyógyhatásukban utóérheleten eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legbizonyosabban az orvos megerősítése is segítenek, nagyon természetesen, hogy sohasem szabad hamisításnyokot vagy pedig más értéktelen és hatás nélküli ugynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénzt hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világhírű szeret kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esetben készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kellekével álltva nem volnának kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn megrendelni. — Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerüzében, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerüzében, Bécsben C. Brady gyógyszerüzében

(332-x.38)

Eladó egy teljesen jókarban levő, majdnem új

## YOST-írógép.

Tudakozódni lehet e lap kiadóhivatalában.

739 3.3

Használjunk

## Rósa Terka-féle HAJKENŐCSÖT

meglehető hatású

A gyenge hajbőrt rövid idő használatát után annyira edzi, hogy a hajhullás teljesen megszűnik. Elősegíti a hajnövekedést. A haj kellemes puha és bársonyosmasagot nyer. Használatát által már számtalanok feltűnő és haját nyertek. A hajkorpát sikeresen eltávolítja. A haj színét nem változtatja. Ugy használandó, mint minden más hajkenőcs. Minden sérelmes anyagtól mentes. Lehetőleg hűvös helyen tartandó. Védjegy bejegyezve.

Kapható: Budapest Török József gyógyszerész urnál és a legtöbb droguista üzletben, gyógyszerüzekben és kereskedésben

Temesvár: Schwarz N. illatszertől, Székesfehérvár: Sauer János, Fejér A. illatszertől, Zombor: Weszelszky S. Ujvidék: Wack P. — Mitrovitz: Nenadovits N. Puma: Udicsky Danilo. — Brod: a-S. Schier V. — Jarkovacz: Ledniczky gyógyszerész. — N. Palánka: Steinitz Zsigmond. — Szent-Miklós: Müller J. — Bacs-Almás: Scherz Gyula. — Lugos: Menzig J. — Pécs: Gellis és Graef. — Karánsebes: Severinania. — Orova: Scheinberger M. — Starcsova: Czech R. — Poprad: Kudesch Lajos. — Szarajewo: Dobaczky I. gyógyszerész. — Mostár (Hercegovina): Adam Miskalic. — Sziszek: Iván K. Lencsár. — Veszec: Lendle Rezső, J. Griesz. — Pakracz (Slavonia): J. Petrovits. — Nagybecskerek: Sohn Károly, Rósa I. urnaknál és Rósa Terka tulajdonosnőnél.

Kis tégely ára 60 kr. Nagy tégely 1 frt.

A pénz előleges beküldése esetén portómentes szállítást. Hajkenőcsére ártalmatlannak találtam. Dr. Neumann Zs., hitelt vegyész.

(91-52.33)

## WEITERSCHAN J.

fűszer, anyag- és festék-kereskedése

ajánlja a cséplés idejére legjobb minőségű gépolaját, mint: bogycsokolaj, orosz bakucsolaj, tovo-olaj, kocsikenőcs, gyanta, olajfestéket, fénymáz, kátrány, fedőlemez, carbolineum, raffia, kékgalic, valamint mindennemű más fűszerárut legjobb minőségben és olcsó áron.

(87-40.34)

Legfinomabb

## csemege-szőlő

kilója 40 fillér,

kapható naponta

dr. Brájer Lajosnál

Uri-utca 3. sz.

(7.8-x.16)

Társ kerestetik egy már létező üzlethez. Biztos évi jövedelem 3-4000 korona. Személyes közreműködés és néhány ezer korona szükségeltetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

(757-2.1)

169 holdas birtok a szerb-aradai és szerb-eleméri határban eladó.

Tudakozódni lehet itt.

Bobor Gyula urnál, Nemet-Elementen.

737-3.3